

Definitief-verslag – 11 oktober 2022

Werkgroep #13 Hunkemöller-terrein – gemeente Hilversum – Tecta/Bijont

Locatie: De Morgenster – zaal 4

Deelnemers

- Bewoners: Marco Schrijver, Juliette Krotje, Martin Triebels, Rudy Volkerink, Margriet Bakker, Ellen Pienink, Michel de Haas
- Gemeente Hilversum: Rob van den Boer, Wim Voogt
- Bijont: Ard Pierik en Darinka Dieperink
- Tecta: Ruben van der Graaf, Norbert de la Rive Box
- de Architecten Cie.: Andrija Matotan en Erik Vrieling
- Buro Lubbers: Merijn de Veer, Ryan Duursma
- Inbo: Guido Wallagh en Mark Lebbink

Bijlagen

- 1 Presentatie buitenruimte (Buro Lubbers)
- 2 Planning van ontwikkeling (Tecta/BijOnt)
- 3 Terugkoppeling groen (buurt)
- 4 Terugkoppeling gevels (buurt)

Introductierondje

Een aantal deelnemers sluit voor het eerst aan in het gesprek. Om deze reden wordt een introductierondje gemaakt.

Verslag werkgroep #12 (5 juli 2022)

Ongewijzigd akkoord.

Bijgewerkte planning van de ontwikkeling

Ard licht de bijgewerkte planning toe. Aan het ontwerp voor de buitenruimte wordt gestaag doorgewerkt. Momenteel zitten we in de fase van het voorlopig ontwerp (VO). De stand van zaken wordt vanavond in samenhang met de gevels van de gebouwen besproken.

Het voorlopig ontwerp voor de gebouwen, de architectuur, komt hier achteraan, zoals tijdens vorige bijeenkomsten besproken. Het voorlopig ontwerp van de gebouwen is gepresenteerd aan de welstandscommissie van de gemeente die onafhankelijk de kwaliteit van het plan beoordeelt en onder andere toetst aan de kaders van het Beeldkwaliteitsplan (BKP).

Guido vraagt wat het verschil is tussen de verantwoordelijkheid van de supervisor Wim Voogt, die het navolgen van het BKP bewaakt in het project, en de welstandscommissie. Wim benadrukt dat er sprake is van samenhang en wisselwerking, maar dat de welstandscommissie een onafhankelijke kwaliteitsborging heeft, los van het ambtelijk apparaat van de gemeente.

Volgens Ard kan het voorlopig ontwerp voor de buitenruimte en bebouwing in de loop van het volgend voorjaar worden afgerond. De definitieve ontwerpen van de gebouwen en de buitenruimte (DO) volgen daar op. Er is in de vorige sessies benadrukt dat in deze fasen al veel vast ligt. Er kan dus niet meer over onderwerpen als de verspreiding van volumes over het gebied of structuur van de buitenruimte worden geparticipeerd.

Gezamenlijk wordt, aan de hand van de eerdere sessies/besprekingen en de fase waarin de ontwerpen voor het Hunkemöller-terrein zitten, vastgesteld dat in de loop van 2023 de focus van de werkgroep-sessies verplaatst wordt naar de omgeving van het terrein; in het bijzonder de

herinrichting van de Liebergerweg en de verkeers- en parkeersituatie. Hiermee verschuift de focus ook meer richting de gemeente. Ruben zegt echter, namens de ontwikkelaar, toe om te blijven deelnemen in deze vervolggesprekken.

Naast het verloop van het ontwerpproces en de ontwerpproducten (VO's) licht Ard ook toe dat de bestemmingsplanprocedure binnenkort gaat lopen. Deze wordt behandeld in de gemeenteraad, en ligt na vrijgave ter inzage. Dit is een formeel moment om zienswijzen in te dienen.

De buurt vraagt zich af wanneer er daadwerkelijk gestart kan worden met de bouw. Ard en Ruben verwachten dat op zijn vroegst in juli 2024 kan worden begonnen met sloop- en bouwwerkzaamheden. Dit hangt onder meer samen met de planologisch-juridische procedures en de huurafspraken met Hunkemöller.

Martin en David geven aan begrip te hebben voor de verandering van focus tijdens de participatie in 2023 (van terrein naar omgeving), maar geven ook aan dat er over dit vervolg nog weinig zicht is. Het is belangrijk dat de gemeente meer inzicht kan geven hoe de participatie het komend jaar gaat lopen. Dit is belangrijk om de buurt betrokken te houden. Rob geeft aan dit te begrijpen en zal tijdens de volgende werkgroepsessie – of zo mogelijk eerder – duidelijkheid geven over de planning van de participatie over de herinrichting van de Liebergerweg.

Concrete actie:

- Rob geeft tijdens werkgroepsessie in januari 2023 of, voor zover mogelijk, daarvoor al duidelijkheid over de planning van de participatie omtrent de herinrichting van de Liebergerweg.

Update ontwerp buitenruimte (bijlage presentatie buitenruimte)

Merijn staat stil bij wat er de vorige werkgroepsessie is besproken, wat de reacties vanuit de buurt waren en hoe dit verwerkt is in het ontwerp voor de buitenruimte. Tijdens de werkgroepsessie van 11 oktober is in het bijzonder stil gestaan bij:

Afvalinzameling

Merijn laat zien dat het aantal ondergrondse containers is verminderd van acht naar vier. Dit komt door een grotere ondergrondse afmeting en compressietechniek die kan worden gebruikt. Ook is na opmerkingen van de buurt een andere locatie voorgesteld voor de containers. Om het buurtpark vrij te spelen van containers, en zo tegemoet te komen aan de wensen van de buurt voor een hogere kwaliteit openbare ruimte en inrichting van de straat voor de buurt, zijn de containers verplaatst naar de westkant van het plan, de inrit voor auto's naar de parkeergarage in het plan. De vuilniswagen zal achteruit in moeten steken in het straatje om bij de containers te kunnen komen. Bij de buurt levert deze nieuwe insteek gemengde reacties op. Een aantal bewoners geeft aan blij te zijn met de nieuwe locatie, omdat zo de straat en het buurtpark niet wordt belast met afvalcontainers. Andere bewoners maken zich zorgen over de nieuwe locatie omdat zij daar tegenover of naast wonen en hierdoor lawaai en uitzicht op de containers verwachten. De zorg over het achteruit insteken van de vuilniswagen wordt breed gedeeld. Ook afvallozing rond containers en mogelijke stankoverlast worden meegegeven als aandachtspunt door de bewoners.

Ruben geeft aan dat de containers met een pasje gaan werken en ingepakt kunnen worden in een gebouwde of groene voorzieningen om zo uit het zicht van de Liebergerweg te blijven. Martin vraagt zich af op de containers niet meer naar het midden van het Liebergpark kunnen. Ard en Ruben geven aan de vuilniswagen het liefst niet diep het Liebergpark in te laten rijden, om zo een groene en veilige omgeving te kunnen maken met zo min mogelijk verharding. Wel ziet Ruben mogelijkheden om de containers iets verder van de Liebergerweg af te schuiven. David vraagt zich af of de containers niet te ver van de nieuwe woningen worden geplaatst. Zullen zij de containers überhaupt

gebruiken, en het afval niet elders dumpen? De loopafstand van de containers tot de nieuwe woningen voldoet volgens Merijn aan de normen.

In de vorige werkgroepsessie is gesproken over de mogelijkheid om de rolcontainers in de garage van te stallen. Wim geeft aan dat het gemeentelijk afvalbedrijf dit onacceptabel vindt omdat de werknemers deze zware containers naar buiten moeten rollen en op het terrein van de VvE moeten komen. Hierdoor zijn in het verleden aansprakelijkheidsconflicten ontstaan.

Post/pakketkasten aan de rand van de buurt kunnen naast de containers worden ingepast om ritjes door het Liebergpark te voorkomen. Dit heeft wel verder onderzoek en uitwerking nodig.

Concrete actie:

- Ruben geeft aan dat onderzocht zal worden of de containers wat verder langs de auto inrit van de Liebergerweg af geschoven kunnen worden. Ze komen niet op het dek. De containers zullen verder worden voorzien van een groene of gebouwde omzoming.
- Wim blijft in gesprek met de afvaldienst om te pleiten voor andere oplossingen.

Routing

Op verzoek van de buurt is een diagonale route door het Buurtpark toegevoegd.

Fietsparkeren in de buitenruimte

In het ontwerp parkeren bewoners hun fiets in de garage onder het dek. Bezoekers parkeren op het dek in de semi openbare ruimte. Hiervoor wordt de gemeentelijke norm gehanteerd.

De buurt uit zorgen over de mogelijkheid dat bewoners van Liebergpark ook hun fiets op het dek zouden stallen. Merijn licht toe dat dit voorkomen kan worden door o.a. minder fietsbeugels te plaatsen waar fietsen aan bevestigd kunnen worden. Zo zullen bewoners hun dure fiets binnen stallen.

Buurtpark, speelplekken en beplanting

Het buurtpark is verder uitgewerkt en krijgt een wadi. Merijn benadrukt dat de wadi slechts een paar dagen per jaar echt vol water zal staan en een belangrijk onderdeel vormt van de duurzame inrichting van het plan. De wadi zorgt in droge tijden voor een bruikbare openbare ruimte, en in extreem natte periodes voor een tijdelijke zichtbare functie voor het watersysteem van het Liebergpark en bijzondere speelaanleiding voor de hele buurt. Het voorstel – zoals tijdens de vorige werksessie gedaan door de buurt – om er permanent water van te maken wordt om deze reden niet overgenomen. Wim ondersteunt de wijze waarop het nu in het ontwerp opgenomen is. Dit zorgt voor veel kwaliteit en behoudt zijn bergingsfunctie. De locatie van speelplekken is verder aangescherpt. Lokale beplantingssoorten en plukstruiken worden toegepast. Hierover kwamen verder geen opmerkingen.

Afstandhouders, tuinen en privacy voor de nieuwe bewoners

Merijn licht toe dat het ontwerp is aangepast aan de hand van opmerkingen van de buurt. Aan het buurtpark en in het hofje zijn de groene ruimtes die voor privacy zorgen op de privé buitenruimte verkleind. Entreepadjes naar de woningen zijn waar mogelijk samengevoegd om meer ruimte te maken voor groen. Buurtbewoners geven aan blij te zijn met de verdere uitwerking en goede veranderingen te zien.

Hofje

Merijn vertelt dat het hofje effectief groter is geworden door het verkleinen van de vaste beplanting die dient als afstandhouder voor de woningen. De tuinen zijn even groot gebleven. Martin vindt de tuinen van de woningen te groot en vraagt of de ruimte niet benut kan worden voor meer openbaarheid. Ruben legt uit dat hij de tuinen groot genoeg wil houden om een passende

buitenruimte te kunnen bieden bij de grotere woningen. Ruben en Merijn benadrukken dat de openbaarheid gewaarborgd wordt door ontwerpprincipes en aanvullende afspraken met de bewoners van de beganegrondwoningen. Marco benadrukt dat dit hofje volgens hem vooral voor de nieuwe bewoners is en dus ook op hun gebruik en voorkeuren kan worden ingericht.

Architectuur en gevelontwerp

Martin geeft aan verbaasd te zijn dat de buurt geen helder antwoord heeft gekregen op de input die het gegeven heeft in de vorige werksessie over de gevels. Erik geeft aan dat de input, naast de input van de welstandscommissie, al voor een groot deel mee is genomen in zijn overweging rond het ontwerp.

Erik licht toe dat de architectuur inhoudelijk al wat verder is dan de vorige keer. Zo zijn de eerder witte gevels in de sfeerbeelden vervangen voor rode baksteen. Dit valt goed bij de buurt. De hogere delen van de gebouwen zijn voorzien van een eigen materiaal, sommige donkerrood, andere meer industrieel en antraciet. De buurt is blij minder glas te zien in de delen die vanaf de straat te zien zijn. Veel van de overige opmerkingen en voorstellen van de buurt over de architectuur zijn volgens Erik over de materialisering. De keuzes voor precieze materialen, zoals glanzende of matte stenen zijn voor de volgende fase (definitief ontwerp DO). Hier wordt dus pas in de loop van volgend jaar over besloten.

Erik vertelt dat de welstandscommissie nog niet helemaal tevreden is met de gevels zoals nu in het VO opgenomen. De commissie wil graag een beter onderbouwde verwijzing naar de Hilversumse architectuur en het industriële verleden van de locatie. Erik geeft aan dat zij hierop inzetten door de bakstenen gevels meer detail te geven, en meer conceptuele uitwerking van de bovenste verdiepingen te maken met bijvoorbeeld een dak met 'zaagtanden' dat doet denken aan een industrieel gebouw.

Wim en Martin vinden dat het blok met sociale huurwoningen nog onderbelicht is gebleven en vrezen dat daar te weinig aandacht voor is. Het blok moet goed meedoen in het totaal vinden zij. Het mag niet zo zijn dat dit deel op het terrein duidelijk overkomt als goedkoper en van mindere architectonische kwaliteit. Erik beaamt dit, en zegt zich hiervoor te zullen inzetten.

Concrete actie:

- Architecten Cie gaat aan de slag met de uitwerking van de architectuur. Hier wordt in het voorjaar van 2023 op teruggekomen in de werksessie. Er wordt tussentijds terugkoppeling gegeven over welke opmerkingen van de buurt worden verwerkt.

Straatnamen

Het gesprek over de straatnamen is nog niet gestart met de gemeente. Concrete actie:

- Rob zegt toe een gesprek tussen de buurt en de verantwoordelijke binnen de gemeente op te zetten om de voorstellen over de straatnamen te starten.

Volgende werksessie

- De volgende werksessie vindt plaats in januari 2023. De sessie zal een update zijn over de bestemmingsplanprocedure. De uitwerking van de architectuur en gevels komt in een vervolgsessie in 2023 aan de orde.
- Tijdens de volgende werksessie wordt tevens het herinrichtingsproces van de Liebergerweg, de planning en het hierbij behorende participatieproces besproken.

Afsluiting

Guido sluit af en bedankt iedereen voor zijn en haar aanwezigheid.